

**รายงานสรุปผลความเห็นของคณะที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน
และเครือข่ายภาคประชาสังคมในการตรวจราชการของกระทรวงแรงงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ รอบที่ ๑**

การตรวจราชการของกระทรวงแรงงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ กระทรวงแรงงาน ได้กำหนดรูปแบบการตรวจราชการแบบบูรณาการ โดยการออกตรวจราชการได้มีการประชุม หรือพบปะหารือ กับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนและองค์กรภาคเอกชนในจังหวัด รวมทั้งได้เชิญแกนนำอาสาสมัคร แรงงาน ระดับอำเภอและระดับตำบล และอาสาสมัครแรงงาน (อสร.) ซึ่งเป็นเครือข่ายภาคประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในกระบวนการตรวจราชการด้วย โดยการตรวจราชการลักษณะบูรณาการร่วมกับผู้ตรวจราชการ กระทรวงแรงงานและผู้ตรวจราชการกรม ทั้งในระดับการประชุมร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวง แรงงานในระดับจังหวัด และลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการต่าง ๆ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจาก ภาคประชาสังคม

สรุปผลความเห็นของคณะที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนและเครือข่ายภาคประชาสังคม ในการตรวจราชการของกระทรวงแรงงาน ดังนี้

ความเห็นของคณะที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนและองค์กรภาคเอกชนในจังหวัด

๑. การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ผู้ประกอบการยอมรับและทำตามนโยบายรัฐบาล และมีความพอใจกับมาตรการบรรเทาผลกระทบฯ ที่ภาครัฐจัดให้ จะพบปัญหาบ้างในสถานประกอบการขนาดเล็ก (SMEs) จึงควรเร่งพัฒนาฝีมือตามสาขาและความต้องการของสถานประกอบการ หรือมีสถาบันการเงิน เฉพาะกิจเสริมสภาพคล่องให้กับ SMEs รวมทั้งแนวทางการเตรียมการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานฝีมือ โดยควรมุ่งเน้นการเรียนอาชีวศึกษาให้มากที่สุด รวมทั้งให้การสนับสนุนด้านนวัตกรรมกับสถานประกอบการ เพื่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ อาจเกิดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานกลับสู่ท้องถิ่นด้วย

๒. กระทรวงแรงงานควรร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการวางแผนผลิตบุคลากรให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสร้างค่านิยมการศึกษาด้าน skill labour

๓. ควรให้ผู้แทนภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของจังหวัด เพื่อรับทราบข้อมูลและ แนวทางการพัฒนาจังหวัด รวมทั้งสามารถผลิตบุคลากรได้ตรงความต้องการของตลาดแรงงานในจังหวัด

๔. ในกรณีการฝึกอบรม หากผู้ประสงค์จะรับการฝึกอบรมมีน้อยไม่ครบกำหนดตามหลักสูตร ควรจัดให้มีสื่อการสอน เพื่อเป็นการฝึกด้วยตนเอง เช่น CD การสอนภาษา หรือหลักสูตรอาชีพอื่น ๆ เป็นต้น

ความเห็นของเครือข่ายภาคประชาสังคม (แกนนำอาสาสมัครแรงงานและอาสาสมัครแรงงาน)

๑. อาสาสมัครแรงงานมีความยินดีที่กระทรวงแรงงานมีนโยบายให้โอกาสแกนนำอาสาสมัคร แรงงาน/อาสาสมัครแรงงาน (อสร.) มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมและให้ข้อเสนอแนะกับผู้ตรวจราชการ กระทรวงแรงงาน รวมทั้งการให้อาสาสมัครแรงงานมีส่วนร่วมทุกครั้งที่มีการตรวจราชการ และการลงพื้นที่ ตรวจราชการของคณะผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานและคณะ

๒. อาสาสมัคร...

๒. อาสาสมัครแรงงานเห็นว่า ได้มีส่วนช่วยเหลือกระทรวงแรงงานในการนำบริการตามภารกิจของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานลงสู่พื้นที่ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ด้านแรงงานในพื้นที่ การรณรงค์สมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ การสำรวจข้อมูลผู้ว่างงาน การให้คำแนะนำในการสมัครงาน การติดตามแรงงานต่างด้าวเพื่อให้ไปจดทะเบียนให้ถูกต้อง การแนะนำด้านการฝึกอาชีพ การสำรวจข้อมูลด้านแรงงาน การชี้เป้าความต้องการด้านแรงงานในพื้นที่ เป็นต้น

๓. การขยายความคุ้มครองประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบ ตามมาตรา ๔๐ พบว่าประชาชนในพื้นที่ให้ความสำคัญและสมัครเข้าร่วมเป็นผู้ประกันตน มาตรา ๔๐ จำนวนมาก ซึ่งจากการปฏิบัติงาน มีข้อคิดเห็น ดังนี้

๑) เรื่องการเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้ผู้ประกันตน ควรเพิ่มสิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิต จาก ๒๐,๐๐๐ บาท เป็น ๓๐,๐๐๐ บาท เพิ่มสิทธิประโยชน์ค่าทดแทนการขาดรายได้ โดยขอให้จ่ายตั้งแต่เข้าพักรักษาตัว ๑ คืนขึ้นไป เพิ่มอัตราค่าทดแทนการขาดรายได้ จากวันละ ๒๐๐ บาท เป็นวันละ ๓๐๐ บาท และเพิ่มระยะเวลา จาก ๒๐ วัน เป็น ๓๐ วัน รวมทั้งควรพิจารณาในเรื่องการลดขั้นตอนการรับสิทธิประโยชน์ / การระบุตัวทายาทในการรับสิทธิประโยชน์ เนื่องจากพบปัญหาในการติดตามตัวผู้รับผลประโยชน์ ซึ่งขณะนี้จะต้องมีเครือญาติมารับรอง

๒) การสมัครเป็นผู้ประกันตน ขอให้ขยายอายุการสมัครเป็นผู้ประกันตน จากเดิมกำหนดอายุไม่เกิน ๖๐ ปี เป็นไม่เกิน ๖๕ ปี เพื่อประชาชนในพื้นที่สามารถสมัครเป็นผู้ประกันตนได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

๓) ควรพิจารณาให้สิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการแก่อาสาสมัครแรงงาน กรณีการเก็บเงินสมทบ มาตรา ๔๐ มาส่งสำนักงานประกันสังคมจังหวัด เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่อาสาสมัครแรงงานในการปฏิบัติงาน เช่น การพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนเป็นเปอร์เซ็นต์ และควรกำหนดเงื่อนไขให้รัดกุมในการมอบหมายให้อาสาสมัครแรงงานเป็นผู้เก็บเงินสมทบ ทั้งนี้ควรจัดส่งเจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคมเข้าไปรับเงินสมทบในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่ออำนวยความสะดวกและแบ่งเบาภาระในการเดินทางแก่อาสาสมัครแรงงาน

๔. การดำเนินโครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ เป็นโครงการที่ดีและมีประโยชน์ เป็นการบรรเทาปัญหาการว่างงานในพื้นที่ และชะลอการเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่เมือง ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน มีการรวมกลุ่มเพื่อฝึกอาชีพในด้านต่าง ๆ ทำให้ได้รับความรู้ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ รวมทั้งการพัฒนาสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ นอกจากนี้พบว่าประชาชนในพื้นที่ที่มีความต้องการเข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมากแต่ไม่สามารถเข้าร่วมได้เนื่องจากข้อจำกัดของจำนวนคนและงบประมาณ ขอให้กระทรวงแรงงานพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม

๕. การฝึกอาชีพ ควรฝึกอาชีพตามความต้องการของคนในพื้นที่ หากชาวบ้านมีความรู้ หรือมีทักษะฝีมืออยู่บ้าง ควรฝึกเพื่อเป็นการยกระดับฝีมือ เพื่อให้มีทักษะความชำนาญและมีรายได้เพิ่มขึ้น และขอให้เน้นการฝึกอบรมภาษาอาเซียนให้ชุมชนที่มีพื้นที่ที่มีการค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้สามารถสื่อสารกันเบื้องต้นได้ และเมื่อมีการฝึกอาชีพแล้วขอให้จัดหาตลาดรองรับเพื่อจำหน่ายสินค้าของชุมชน

๖. ด้านการว่างงานในชุมชน เมื่ออาสาสมัครแรงงานได้ข้อมูลตำแหน่งงานว่าง และนำไปประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ของตนเอง แต่ประชาชนในพื้นที่ที่ว่างงานไม่ประสงค์จะทำงาน มีการเกี่ยงงาน ทำให้การชี้เป้าของอาสาสมัครไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

๗. ข้อเสนอแนะ...

๗. ข้อเสนอแนะและความต้องการของแกนนำอาสาสมัครแรงงานและอาสาสมัครแรงงาน

(๑) ควรมีการพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครแรงงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีข้อมูลข่าวสาร และความรู้ด้านแรงงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สร้างความรู้ ความเข้าใจในภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และเพื่อสร้างการยอมรับแก่อาสาสมัครแรงงานจากหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่

(๒) ขอให้หน่วยงานในสังกัดให้ข้อมูลข่าวสารด้านแรงงานที่เป็นปัจจุบัน ครบถ้วน และต่อเนื่องแก่อาสาสมัครแรงงานเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และหน่วยงานของกระทรวงแรงงาน ควรลงพื้นที่ชี้แจงรายละเอียดงานของกระทรวงแรงงานให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น เช่น เรื่องสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ สิทธิของแรงงานต่างด้าวตามกฎหมายฯ เพราะอาสาสมัครแรงงานทำได้แค่เพียงแจ้งข่าว และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบในเบื้องต้นเท่านั้น

(๓) ขอให้หน่วยงานประสานงานกับอำเภอในการแนะนำอาสาสมัครแรงงานพร้อมทั้งแจ้งภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงแรงงานต่อที่ประชุมประจำเดือนของอำเภอ แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อประโยชน์ ในการประสานงานในพื้นที่ต่อไป และการเข้าไปประชาสัมพันธ์ภารกิจด้านแรงงานในพื้นที่

(๔) ขอให้พิจารณาเพิ่มอาสาสมัครแรงงานระดับหมู่บ้าน หรือพิจารณาเพิ่มอาสาสมัครตามพื้นที่ที่รับผิดชอบ เขตพื้นที่ใหญ่ เช่น อำเภอเมือง ควรมีอาสาสมัคร มากกว่า ๑ คน เพื่อให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทำให้เกิดความรวดเร็ว และมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และสามารถนำภารกิจด้านแรงงานลงสู่พื้นที่ได้มากขึ้น

(๕) ควรจัดให้มีการฝึกอบรมด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียน แก่อาสาสมัครแรงงาน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

(๖) ควรให้ความสำคัญและยกย่องการทำงานของอาสาสมัครแรงงาน การดำเนินการเรื่องอาสาสมัครแรงงานดีเด่น ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากเป็นขวัญกำลังใจ และความภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครแรงงาน

(๗) ควรมีการแต่งตั้งหรือขยายเครือข่ายของอาสาสมัครแรงงาน และควรจัดทำสื่อหรือของที่ระลึก เช่น เสื้อ กระเป๋า เป็นต้น ให้อาสาสมัครแรงงาน มอบให้แก่เครือข่ายที่อาสาสมัครแรงงานขอความร่วมมือและประสานการดำเนินงาน เพื่อสนับสนุนการสร้างเครือข่ายด้านแรงงานของอาสาสมัครแรงงาน และเสนอให้มีการจัดตั้งชมรมอาสาสมัครแรงงานในจังหวัด

(๘) ขอให้พิจารณาเพิ่มค่าตอบแทนหรือเงินรางวัลในการปฏิบัติงานแก่อาสาสมัครแรงงานที่มีความตั้งใจทำงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มีเอกสารหลักฐานสามารถตรวจสอบได้